

صور تجلسه : یکصد و دومین جلسه کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار

رئیس جلسه : آقای زاهدیان

دبیر جلسه : آقای عباسی

شماره جلسه : ۱۰۲

تاریخ جلسه : ۱۳۹۷/۰۳/۳۰

ساعت شروع : ۱۰:۳۰

ساعت پایان : ۱۳:۰۰

دستور جلسه

۱- گزارش پیشرفت برنامه ایران استارز

خلاصه مذاکرات

جلسه با تلاوت آیاتی از قرآن مجید آغاز شد، جناب آقای زاهدیان ضمن خیر مقدم خدمت اعضای کمیسیون و حاضرین در جلسه، در خصوص موضوع مورد بحث در دستور جلسه توضیحات کلی ارائه دادند و پس از آن جلسه به صورت تفصیلی وارد دستور شد که موارد و پیشنهادهایی از سوی اعضا به شرح ذیل مطرح گردید.

اهم مذاکرات

جناب آقای زاهدیان، معاون محترم طرح های آماری و آمارهای ثبتی و رئیس کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار:

در خصوص بند اول دستور جلسه پس از پاره ای توضیحات کلی از طریق power point گزارش اقدامات انجام شده در راستای استقرار نظام جامع ثبت های آماری ایران (IRANSTARS) ارائه دادند. نظام آماری سنتی چگونه است و چه تفاوتی با نظام آماری مدرن دارد؟ ضمن اشاره به مقایسه بین انجام سرشماریهای در قرن ۱۹ و ۲۰ (نظام آماری سنتی) و قرن ۲۱ (نظام آماری مدرن) برای اجرای آمارگیری ثبتی مبنا از ریز داده های اداری (Administrative micro data) موجود استفاده می کنند.

در ارتباط با محورهای برنامه گذار از نظام آماری سنتی به مدرن ثبتی مبنا (کمیسیون آمار سازمان ملل ۲۰۱۶) موارد زیر اشاره شد:

- نظام آماری یکپارچه تولید، پردازش و اطلاع رسانی و با رویکرد ثبتی مبنا
- روشها، تکنیکها و زیرساختهای IT نوآورانه در چارچوب معماری کسب و کار آماری استاندارد مبنا
- ارتباطات و ترویج (Communication and Advocacy)
- آموزش و ظرفیت سازی
- در حال حاضر نظام آماری فاقد قانون آماری می باشد و فقط قانون مرکز آمار ایران تنها قانون آماری است که در ارائه آمار و اطلاعات بین دستگاههای اجرایی کشور موازی کاری و اتلاف منابع کشور در نظام آماری وجود دارد نظام آماری که متکی به پرسشنامه باشد نمی تواند نیازها را تامین نماید. در نظام آماری می بایست مهر استاندارد و تایید کیفیت تولیدات آمارهای جدید را داشته باشد. وظایف و نقش های همه ارکان در قانون آمار مدرن برای نظام آماری ملی به روشنی معین می شود.
- تضمین تبادل داده های اداری بین سازمان ملی آمار و دستگاه های اجرایی وجود دارد.
- رعایت اصل جریان یکطرفه داده ها (One-way Traffic) تضمین شده است.
- جریمه عدم همکاری پاسخگویان با آمارگیری ها معین و بازدارنده است.
- مفاهیم کیفیت آمارهای رسمی بیان شده است و ساز و کار قانونی تضمین کیفیت معین شده است.

آنچه از سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۵ بدست آمد ایران با نرخ ۴۸٫۸٪ در سرشماری اینترنتی مشارکت داشته است. که در میان سایر کشورها در جایگاه خوبی بوده است. ثبت های ۴ گانه باید لینک شوند تا بتوان از دیتا بیس مناسبی استفاده نمود. ثبت های ۴ گانه عبارتست از ثبت آماری جمعیت، ثبت آماری فعالیت، ثبت آماری کسب و کار و ثبت آماری املاک و مستغلات که هر یک دارای ثبت های اصلی و کمکی می باشند در ثبت آماری جمعیت به کارت ملی، ثبت آدرس و ثبت ورود و خروج به / از کشور و اتباع خارجی اشاره شد. در ثبت آماری فعالیت نیز با توجه به اهمیت ثبت شناسنامه کار (آموزش، مهارت و ...) تاکید بر پیگیری آن از سوی وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی شد. در خصوص ثبت املاک و مستغلات تاکید بر ثبت کاداستر (دادن آدرس به اشکال مختلف) که با توجه به اهمیت موضوع می بایست در دستور جلسه کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار قرار گیرد. در بخش مربوط به ثبت آماری کسب و کار دیتا بیس اصلی کشور مالیات می باشد برای لینک کردن دیتاها باید صحت و سقم آمار و اطلاعات مشخص باشد. برای تولید آمارهای پروانه های ساختمانی هراستان سامانه خاص خود را دارد که باید متمرکز شود سرشماری کارگاهی دیگر اجرا نمی شود. در ارتباط با آبادیهای کشور فهرستی موجود نمی باشد که وزارت کشور باید مشخص نماید در دستور جلسه کمیته آمار بخشی یا کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار قرار گیرد.

در استفاده از آمارهای ثبتی برخی چالشهایی وجود دارد که عبارتست از:

- سامانه های اداری با هدف تولید آمار بوجود نیامده است
- تفاوت تعاریف حقوقی با تعاریف و مفاهیم آماری
- کیفیت متفاوت داده های ثبت های مختلف
- فاصله زمانی ثبت تا وقوع
- برخی داده ها برای اهداف اداری کم اهمیت هستند
- نبود داده های کافی قبل از ایجاد ثبت
- داده های غیر قابل ثبت مانند وسیله حمل و نقل به محل کار

در ادامه ضمن اشاره به فاز اول استقرار ایران استارز تا پایان برنامه ششم مراحل آن را به شرح ذیل بیان نمودند:

• فاز اول

- مطالعه و شناخت
- طراحی کلی
- شناخت وضع موجود سامانه های اطلاعاتی کشور
- طراحی تفصیلی
- ظرفیت سازی و اجرا (ایجاد ۴ ثبت آماری پایه و اتصال حداقل ۳۰ سامانه به پایگاه اطلاعات آماری کشور)
- پشتیبانی و بهنگام سازی

• فاز دوم

- اجرای سرشماری ثبتی مبنا
- اتصال حداقل ۵۰ سامانه اطلاعاتی به پایگاه اطلاعات آماری کشور

ضمن تاکید بر فعالیتهای انجام شده نظام جامع ثبت‌های آماری ایران IRANSTARS به ذکر چند نمونه از اتصال فایل‌های ارسالی از سوی نیروی انتظامی، نهضت سوادآموزی و... اشاره داشتند.

- تهیه فایل پشتیبان سرشماری
- تبادل اطلاعات با سازمان ثبت احوال کشور
- برآورد متوسط اجاره و قیمت مسکن شهری با استفاده از آمارهای ثبتی
- تولید آمار پروانه‌های ساختمانی صادر شده توسط شهرداری‌های کشور با استفاده از آمارهای ثبتی
- بررسی و تطابق فایل دانشجویان با فایل سرشماری عمومی نفوس و مسکن
- ساخت فهرست کارگاههای کشور با استفاده از داده‌های پست، اصناف و دارایی
- تولید آمار کشتار دام کشتارگاههای کشور با استفاده از آمارهای ثبتی
- بررسی و تطابق فایل دانش آموزان با فایل سرشماری عمومی نفوس و مسکن
- اتصال کدپستی به نقشه‌های آماری مرکز آمار ایران
- تهیه شناسنامه آبادی‌های کشور با استفاده از پایگاههای اطلاعاتی دستگاههای اجرایی
- تهیه و بهنگام‌سازی چارچوب کارگاه‌های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر مرکز آمار ایران
- اتصال آزمایشی فایل آموزش فنی و حرفه‌ای به فایل سرشماری

در پایان ضمن اشاره به بخشنامه معاون اول رئیس جمهور مبنی بر همکاری وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، موسسات و شرکت‌های دولتی و.... (اقدامات دستگاههای اجرایی در ارتباط با نوین سازی نظام آماری کشور) که در وزارتخانه‌های: صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی، راه و شهرسازی، وزارت راه و شهرسازی، بیمه ایران، نیرو، پست، سازمان امور مالیاتی کشور، سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای، سازمان انرژی اتمی، توانیر و وزارت کشور ابلاغ شده است. بعد از تهیه و تصویب برنامه ملی آمار ۱۴۰۰-۱۳۹۶، سال ۱۳۹۷ سال اجرایی شدن برنامه ملی آمار می‌باشد.

جناب آقای مهندس شجاعان، رئیس محترم مرکز توسعه دولت الکترونیک، فناوری اطلاعات و آمار وزارت کشور: مرکز آمار ایران پیگیریها را باید انجام دهد و اینکه مرکز مستقیماً آمار و اطلاعات را دریافت نماید مطمئناً این اتفاق نخواهد افتاد بنابراین باید از مقام مسئول درخواست دیتا بیس نماید و برای دریافت اطلاعات و دیتا بیس باید از مسیر صحیح دریافت نماید تا دچار تاخیر نگردیم. دریافت آدرس از Gnaf شرکت پست درست نیست. در ارتباط با در اختیار قراردادن کد استان و شهرستان مشکلی وجود ندارد ولی در ارتباط با کد آبادی باید جلساتی با مرکز آمار ایران برگزار شود. پیگیری آمارهای ورود و خروج از/به کشور و اتباع خارجی نیروی انتظامی از سوی وزارت کشور انجام خواهد شد. کلیه این موارد به حمایت جدی در سطح ملی نیاز دارد و لازم است حمایت مالی و حمایت‌های مدیریتی صورت گیرد.

جناب آقای میر فلاح نصیری، رئیس محترم مرکز آمار و اطلاعات وزرات تعاون، کار و رفاه اجتماعی: تصویر شفافی از سامانی ویا نابسامانی آمار کشور ارائه شد. لازمه آن این است که با شناختی که از دستگاههای اجرایی پیدا نمودیم لازم است ظرفیت سازی انجام شود. دفاتر تخصصی مرکز در ارتباط با دستگاههای اجرایی کشور هماهنگی و تعاملات بیشتری از طریق کمیته های آمار بخشی انجام دهند. آنچه در جلسه قبل تاکید شد برگزاری جلسات کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار بود انجام شد در خصوص مصوبات

شورای عالی آمار در ۷ یا ۸ سال گذشته باید رصد و آسیب شناسی شود ممکن است این مصوبات دو بار هم تصویب شده باشد. در جلسات قبلی در خصوص شناسه یکتا پیشنهادی داشتیم که نیاز است جدی تر به این مقوله پرداخته شود. بحث شناسه یکتا در رسانه ها توسط آقای دکتر پارسا و جنابعالی (آقای زاهدیان) مطرح شده است ولی بصورت رسمی و کارشناسی این بحث انجام نشده است در کمیته آمار بخشی در خصوص دیتا بیس اشتغال کار کارشناسی انجام شده است. وزارت کار ۱۷ صندوق دارد که بزرگترین آن سازمان تامین اجتماعی است. پیشنهاد ارائه شده است که مرکز آمار بعنوان متولی آمار کشور دیتا بیس را باهم لینک نماید (شاغلین رسمی) که با این کار می توان جمعیت شاغل کشور میزان اشتغال و بیکاری را محاسبه نمود و شاخص های ماهانه را ارائه داد. اگر مرکز ظرفیت سازی انجام ندهد دستگاهها توانایی انجام آن را ندارند در شرح شغل اگر کد گذاری مشاغل را نداشته باشیم امکان پذیر نمی باشد. ظرفیت سازی انتقال دانش و استاندارد سازی برای زیر ساخت از سوی مرکز آمار ایران بسیار مهم است.

جناب آقای قربانی، مدیر کل محترم دفتر آمار، اطلاعات و پایش برنامه های وزارت راه و شهر سازی: در ارتباط با سامانه املاک و مستغلات هماهنگی اولیه از وزارت راه و شهر سازی صورت گرفته است که با هماهنگی ستاد وزارتخانه انجام شود. بحث یکپارچگی اطلاعات مهمترین بخش ایران استارز است که سامانه های زیادی در وزارتخانه موجود می باشد مانند سامانه بار و مسافر. لازم است سازمانی که بیشترین ارتباط را دارند بعنوان متولی و سایر دستگاهها به عنوان همکار معرفی شوند. در سامانه املاک و مستغلات بحث حمایت مالی بسیار مهم است.

جناب آقای محمودی، نماینده بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران: مسائل و مشکلات مطرح شده به فرایندها برمی گردد شرح وظایف و حدود عملکرد بین دستگاهها وجود ندارد. این قضیه برای انجام پروژه بزرگ ایران استارز مشخص شود. ارتباط بین دستگاهها لینک شود سازمان دهی و روش همکاری و تعامل دستگاهها مشخص شود. ارتباطات به فرایند عملکرد دستگاهها و مرکز آمار ایران برمی گردد در این خصوص کلید واژه یا مستندی وجود ندارد که لینک نماید از نظر زمان به صرفه خواهد بود دستورالعملی تهیه شود اگر این اتفاق رخ دهد فرایند درون دستگاهها مشخص می شود و در برنامه ریزی و ارزیابی ها کمک خواهد شد.

سرکار خانم فلاح، نماینده وزارت نیرو: شناسایی اقلام (حوزه برق) در سامانه از سوی مرکز آمار ایران پیگیری شود. و کارگروهی در این خصوص تشکیل گردد. پیشنهاد می شود این موضوع از سوی مرکز آمار ایران پیگیری تا در بخش آب نیز انجام شود.

سرکار خانم زندی زاده، نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت: چه راهکاری برای چارچوب کدپستی و کارگاهها داشته اید؟ اگر وقت صرف توسعه سیستم و زیر بنا شود بخش عظیمی از برنامه محقق خواهد شد. برخی از واحدها هم از اصناف و هم از کشاورزی مجوز دارند. باید مشخص شود که چه دستگاهی در این خصوص در جریان این ارتباط قرار می گیرد زیرا دستیابی به دیتاها تاثیر در ارتباط خواهد گذاشت. شروع برنامه و سامانه (شناسه کسب و کار بود) و الگویی که طراحی شد برای این شناسه اختصاص خواهند داد اگر این استراتژی وجود دارد تمام نشده و به نتیجه نخواهیم رسید. دستورالعمل اشتراک گذاری اطلاعات باید تهیه شود. در حوزه صنعت از سال ۱۳۸۸ به نتایج قابل قبول نرسیدیم که آیا کارگاههای صنعتی فعال هستند یا خیر؟ در برنامه ملی کلیه مکاتبات باید به یک مرجع مشخصی انجام شود تا به پاسخ مناسبی دست یابیم.

در پاسخ به مسائل مطرح شده از سوی اعضای کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار:

جناب آقای زاهدیان، معاون محترم طرح های آماری و آمارهای ثبتی و رئیس کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار: در خصوص آدرس قانونی و نشانی استاندارد لازم است که شرکت پست، سازمان ثبت احوال کشور و وزارت کشور با هم این معضل را حل نمایند. نصب

پلاک ها در دستور کار قرار گیرد و کدپستی سر در هر واحد نصب شود هر ساکن و یا هر شهروند کد پستی خود را بداند. اعتبار مورد نیاز نیز از سوی سازمان برنامه و بودجه تامین شود. تخصیص اعتبار برای ایران استارز از سوی سازمان برنامه و بودجه برای هر دستگاهی که دیتا بیس ارائه می نماید تامین شود.

جناب آقای پارسایی، معاون محترم فناوری اطلاعات و آمار جمعیتی سازمان ثبت احوال کشور: افتتاح پروژه حذف کپی شناسنامه در کل کشور از سوی سازمان ثبت احوال کشور با حضور وزیر کشور انجام شد. جهت جلوگیری از موازی کاری در خصوص شرح نشانی (ثبت هویت، نشانی عکس و اثر انگشت) با پست تعاملاتی انجام شده است.

مصوبات

- مقرر گردید، یکتاسازی فهرست آبادیهای کشور از سوی وزارت کشور در دستور جلسه کمیته آمار بخشی قرار گیرد و نتایج آن به کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار ارائه گردد.
- مقرر گردید، شرکت پست ج.ا.ا در خصوص پلاک کوبی و نصب کدپستی در سر در هر واحد، برنامه عملیاتی خود را تهیه و به دبیرخانه شورای عالی آمار جهت طرح در جلسه کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار ارسال نماید.
- مقرر گردید، امکان سنجی راه اندازی سامانه ثبت شناسنامه کار، آموزش و مهارت در دستور کمیته آمار بخشی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی قرار گیرد و نتیجه آن به دبیرخانه شورای عالی آمار ارائه گردد.
- مقرر گردید، در دستور جلسه آتی کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار برنامه GNAF و فعالیت های مربوط به آن قرار داده شود.
- مقرر گردید، مرکز آمار ایران هر گونه هماهنگی در خصوص فعالیتهای و تعاملات آماری را فقط از طریق کمیته های آمار بخشی انجام دهد. و موارد استثناء در کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار مطرح شود.
- مقرر گردید، در جلسه آتی کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار مصوبات هشت سال اخیر شورای عالی آمار ارائه گردد و در خصوص عملیاتی شدن آنها آسیب شناسی گردد.

● **زمان جلسه آینده: متعاقباً اعلام خواهد شد.**

شرکت کنندگان

نام اصناف اصلی	آقای زاهدیان	آقای دکتر تباری	آقای مهندس احمدی	آقای نیازی	آقای جلونیان	آقای مهندس نند	آقای میرفلاح نصیری	آقای عباسی
دستگاه های زیربط	مرکز آمار ایران	وزارت امور اقتصادی و دارایی	وزارت جهاد کشاورزی	وزارت صنعت، معدن و تجارت	بانک مرکزی ج.ا.ا.	وزارت نیرو	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	مرکز آمار ایران
ناینده	-	غایب	-	خانم زندی زاده	-	خانم فلاح	-	-
مدت حضور	۲	-	۲	۲	۲	۲	۲	۲
نام اصناف اصلی	آقای دکتر خسروی	آقای شهبان	آقای مهندس فروزانفر	آقای مهندس قربانی	آقای طهین	آقای مهندس پادسانی	آقای میرزایی	دکتر تباری
دستگاه های زیربط	بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت کشور	سازمان برنامه و بودجه	وزارت راه و شهرسازی	وزارت آموزش و پرورش	سازمان ثبت احوال کشور	شرکت پست ج.ا.ا.	عضوبیات علمی دانشگاه
ناینده	آقای میناوند	-	فرشکاران	-	غایب	-	آقای جوادی	غایب
مدت حضور	-	۲	۲	۲	-	۲	۲	-
نام اصناف اصلی	آقای دکتر تباری	خانم دکتر مرادوماد	دکتر محمدزاده					
دستگاه های زیربط	عضوبیات علمی دانشگاه	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	انجمن آمار ایران					
ناینده	غایب	غایب	-					
مدت حضور	-	-	۲					

سایر شرکت کنندگان

خانمها: نرگس زربخش، رییس گروه آمار از وزارت کشور، بهارک نصرکارشناس سازمان برنامه و بودجه، سپیده صالحی، مدیرکل دفتر حسابهای اقتصادی و معصومه احمدی - دبیرخانه شورای عالی آمار، آقایان علی اکبر محزون، مدیرکل دفتر جمعیت، نیروی کار و سرشماری، مصطفی دانش، سرپرست دفتر فرهنگی و بازرگانی و خدمات و وود کرامتی، کارشناس معاونت طرح های آماری و آمارهای ثبتی، مفید قربانی رییس گروه دبیرخانه شورای عالی آمار و محمد رضا گلندی - دبیرخانه شورای عالی مرکز آمار ایران.